

Utdrag ur

ÖSTRA GRAVKAPELLET SAMT SÖDRA OCH ÖSTRA KYRKOGRÅRDARNA I VISBY GOTLAND VÅRD- OCH UNDERHÅLLSPLAN 2011

Ansvariga för vård- och underhållsplanen

Inför upprättandet av denna vård- och underhållsplan för Östra gravkapellet samt Östra och Södra kyrkogårdarna har kapellet och kyrkogården besiktigats av undertecknad.

Ansvariga för vård- och underhållsplanens olika delar anges här nedan.

(Namn inom parentes anger dock att i planen endast använts där angivet besiktningsprotokoll eller åtgärdsprogram, upprättat av resp. namngiven konsult.)

Kyrkobyggnad	Arkitekt Jan Utas
Elinstallationer och åskskydd	(Elingenjör Peter Ström)
Kyrkogårdsmur	Arkitekt Jan Utas
Kyrkogård	Arkitekt Jan Utas
Växtlighet på kyrkogården	Kyrkogårdsingenjör Johan Arvidsson
Kalkmålningar	-
Stenarbeten	Ej utsedd
Inventarier av trä	Antikvarie Rebecka Svensson
Inventarier av metall	Antikvarie Rebecka Svensson
Inventarier av sten	Antikvarie Rebecka Svensson
Textilier	(Textilkonsultfirma Lotine)
Kyrkklocka/-or	(Ing. Ingvar Rohr)
Övriga inventarier	Antikvarie Rebecka Svensson

Källförteckning

Muntliga källor

Frank, S., per tel. 2004-09-28.

Otryckta källor

Arvidsson, J., Visby begravningsplatser under 200 år, 2004. Delmoment i kursen Trädgård, park och landskap – Bebyggelses gröna kulturarv 10p LP0375, Institutionen för landskapsplanering, Alnarp.

Handlingar i Gotlands fornsals arkiv, Visby

Handlingar i Kyrkogårdsförvaltningens arkiv

Inventering av Södra och Östra kyrkogårdarna, Visby, utförd 1996 av antikvarie Roger Öhrman, Gotlands fornsal.

Frank, S., Visby kyrkogårdar utanför muren, uppsats 40p, 1972.

Tryckta källor

Johansson, T. (red.), Inventarium över svenska orglar 1989:II, Linköpings och Visby stift, 1990.

Rohr, I., Gotlands kyrkklockor och ringningsseder, 1985.

Händelselista

ÅR	BYGGNADSDEL ETC.:	REF.
1821	En kommitté för anläggande av en ny begravningsplats i Visby bildades.	SF
1824	Kommittén föreslog ett område inom den s.k. Korsbetningen (vid Valdemarskorset) öster om staden som lämpligt för den nya begravningsplatsen.	SF
1826	Marken (kronojord) för begravningsplatsen uppläts av Kungl. Maj:ts.	SF
1829	Den nya begravningsplatsen, ritad av förste lantmätare A. J. Lallér, Visby, planerades och planterades.	JA
1830	Östra kyrkogården invigdes av biskop Eberstein.	SF
1860-talet	Stadsarkitekten i Visby, A. W. Lundberg, fick i uppdrag att rita ett kapell i Östra kyrkogårdens södra del samt en ny begravningsplats, anlagd på åkermark söder om denna.	SF
1870	Södra kyrkogården och Östra gravkapellet invigdes av biskop Anjou.	SF
1916	Norra kyrkogården, ritad av trädgårdsdirektör Wilhelm Ekman, Stockholm, invigdes av biskop von Scheele.	SF
1940-tal	Tjänstgjorde källaren som bårum, tills byggnaden på norr blev klar.	SF
1950-talet	Enkel elvärmeinstallation.	SFm
1960	Vattenburen värme installerades i kapellsalen med kulvert från pannrum i kyrkogårdsförvaltningens förvaltningsbyggnad vid Peder Hardings väg.	KA
	Träbänkar utefter väggarna.	SFm
	Den fasta katafalken av kalksten kom till.	SFm
1966	En klocka göts (Gösta Bergholtz, Sigtuna) till ett planerat klocktorn på Östra kyrkogården. El installerad.	SF, GKR
1968	Klocktornet på Östra kyrkogården byggdes efter ritningar av länsarkitekt Olle Karth, Visby (ritningarna färdigställdes av ingenjör Erik Hoff, Visby, då Karth avled s.å.).	SF
1970	Inre restaurering av kapellet, varvid bl.a. de lösa stolarna byttes ut.	SF
	Valvet och väggarna rengjordes under ledning av konstnär Harald Norrby, Klintehamn. Nya, försilvrade gipsstjärnor i valvet.	SFm
	Skrudskåpet, tillverkat av Verkstadsskolan, Visby.	SFm
	Takkonstruktionen sanerades mot husbock.	SFm

ÅR	BYGGNADSDEL ETC.:	REF.
	Nytt jordfästningsställ.	SF
1970	Altarkrucifixet (av konstnär Staffan Rosvall, Klintehamn) som ersatte det gamla svarta.	SF
o. 1985	El-patron inkopplad på värmesystemet, kulverten slopad.	SFm
1991	Takkonstruktionen förnyades och yttertakesbeklädningen av falsad, målad stålplåt byttes mot falsad kopparplåt.	KA
	Takprydningen (kors) förgylldes.	KA, SFm
	Fönsterglasen renoverades och försågs med utvändiga skyddsglas.	KA
1995	Kyrkogårdsmuren på S kyrkogården kompletterades.	Muntl.
2001	Gravvårdar konserverades (5 st.) av Stenkultur i Stockholm AB.	GF
2002	Gravvårdar konserverades.	GF
2003	Gravvårdar konserverades.	GF
2004-06	Terrassmuren på Ö kyrkogården lades delvis om.	GF
	Gravvårdar konserverades.	GF
2005	Kyrkogårdsmuren på S kyrkogården kompletterades.	GF
2006	Rekonstruerades överste Oscar Malmbergs gravvård med ett nytt kors.	GF
	Kyrkogårdsmuren lades delvis om.	GF
2007	Konserverades fasaderna samt den V portalen av Katarina Schüssler och Rebeca Kettunen.	GF
	Gravvårdar konserverades.	GF
	Dränering grävdes kring kapellet.	Muntl.

Förkortningar:

ATA	Riksantikvarieämbetets arkiv, Stockholm.
GF	Gotlands fornsals arkiv
GKR	Rohr, I., Gotlands Kyrkklockor och Ringningsseder, 1985.
ISO	Johansson, T. (red.), Inventarium över svenska orglar 1989: II, Linköping och Visby stift, 1990.
JA	Arvidsson, J., Visby begravningsplatser under 200 år, 2004.
KA	Kyrkogårdsförvaltningens arkiv
Muntl.	Muntlig uppgift från församlingen.
o.	omkring
s.	sent
SF	Frank, S., Visby kyrkogårdar utanför muren, uppsats 40p, 1972.
SFm	Frank, S., muntligt per tel. 2004-09-28.
s.å.	samma år
t.	tidigt

